

Patriarhul Daniel: O mare făclie de Înviere a fost sfințită la Oradea - Noua Catedrală episcopală ortodoxă

Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a sfințit duminică, 20 septembrie 2020, Catedrala Episcopală „Învierea Domnului” din Oradea. Cu acest prilej, Părintele Patriarh a vorbit despre importanța acestui moment istoric pentru Episcopia Oradiei și ortodoxia din Transilvania.

Textul integral al cuvântului Părintelui Patriarh la sfințirea Catedralei Episcopale „Învierea Domnului” din Oradea:

O mare făclie de Înviere a fost sfințită la Oradea

Noua Catedrală episcopală ortodoxă

Sfințirea noii Catedrale episcopale din Oradea, cu hramurile „Învierea Domnului” și „Sfântul Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolitul Transilvaniei”, este un eveniment mare și binecuvântat pentru Biserica Ortodoxă Română, în general, și în mod special pentru Episcopia Ortodoxă a Oradiei, care dorește să păstreze vie flacăra credinței

ortodoxe strămoșești și să sporească dragostea față valorile spiritualității și culturii românești.

Sfințirea acestei noi catedrale este în același timp un act de cult și un moment de cultivare a recunoștinței pentru înaintașii noștri, este un moment istoric, plin de emoție duhovnicească, merit să puncteze alte momente istorice, cultivând astfel comuniunea între generații.

Pentru Episcopia Ortodoxă Română a Oradiei, anul Domnului 2020 are semnificații importante, deoarece se împlinesc 100 de ani de la reînființarea ei, în drepturile sale de odinioară, prin Decretul Regal semnat de Regele Ferdinand I, la 30 august 1920. Totodată, anul acesta, Episcopia Ortodoxă a Oradiei aniversează 340 de ani de la prima atestare documentară (1680), precum și 325 de ani de la menționarea acestei vechi Eparhii în Diploma Împăratului austriac Leopold I (1695).

Reamintim aici la Oradea, în mod deosebit, grija față de românii ortodocși din Transilvania a Sfântului Ierarh Antim Ivireanul (†1716), care, în calitate de Mitropolit al Țării Românești, avea și titlul de „Exarh al Plaiurilor”, adică de reprezentant al Patriarhiei Ecumenice în Transilvania, locuită de români ortodocși. Având o conștiință puternică privind responsabilitatea pastorală, precum și un mare zel misionar în răspândirea Cuvântului lui Dumnezeu și întărirea credinței ortodoxe în vremuri grele, când majoritatea Bisericii Ortodoxe din Răsărit se aflau sub stăpânire otomană, iar românii ortodocși din Transilvania erau expuși prozelitismului eterodox, Sfântul Mitropolit Antim Ivireanul, în anul 1708, a hirotonit la București pe cel de-a doilea episcop ortodox al Oradiei consemnat în documente, Petru Hristofor. Cu un an înainte, în anul 1707, Sfântul Antim Ivireanul primise la Râmnic pe Episcopul Efrem Veniamin al Oradiei care, din cauza prozelitismului catolic susținut de curtea imperială de la Viena, precum și a persecuțiilor suferite, a fost nevoit să părăsească Oradea, trecând în Muntenia, iar de acolo a plecat la Constantinopol.

După anul 1712, Eparhia Oradiei nu a mai avut episcop propriu timp de mai bine de două veacuri (până în anul 1920), ajungând sub jurisdicția episcopilor sârbi, iar mai târziu a episcopilor români de la Arad. Păstrându-și însă autonomia teritorială și statutul, Episcopia Oradiei nu a fost niciodată desființată oficial, ci a rămas ca eparhie cu scaun episcopal vacant, a cărui locotenență era asigurată de către episcopii de la Arad, fiind condusă din punct de vedere administrativ de un Consistoriu (Consiliu) eparhial, în fruntea căruia se afla un vicar sau un protopop.

În toată această perioadă grea, rolul esențial al acestei eparhii a fost acela de păstrare a identității naționale și confesionale a românilor din ținuturile Bihorului și

Crișanei.

Istoria construirii noii Catedrale a Episcopiei Ortodoxe Române a Oradiei a început la inițiativa și prin purtarea de grijă a Episcopului Roman Ciorogariu, în anul 1925, când a anunțat proiectul construirii unei noi catedrale, dorită a se numi Catedrala cu Soare, proiect preluat de Episcopul Nicolae Popovici al Oradiei (1936-1950), întrucât vechea catedrală episcopală provizorie, cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, se numește Biserica cu Lună.

Din nefericire, visul celor doi mari ierarhi bihoreni nu s-a putut împlini din cauza vitregiilor vremurilor: izbucnirea celui de-Al Doilea Război Mondial (1 septembrie 1939), Dictatul de la Viena (30 august 1940), iar apoi instaurarea regimului comunist (6 martie 1945).

Proiectul edificării unei noi Catedrale episcopale în Oradea a fost reluat abia după evenimentele din decembrie 1989, prin grija Episcopului Vasile Coman al Oradiei (1971-1992) și a Episcopului Ioan Mihălțan al Oradiei (1992-2006). Locația construirii noii Catedrale Episcopale a fost mutată de mai multe ori de către autoritățile locale, încât abia în anul 1995, prin voia lui Dumnezeu, vrednicul de pomenire Patriarh Teoctist, împreună cu Episcopul Ioan Mihălțan, a sfințit piatra de temelie a noii Catedrale Episcopale din Oradea, pe locația actuală, în apropierea vechii Cetăți a Oradiei.

De la 1 septembrie 1995, când au început efectiv lucrările, și până în anul 1997 s-a realizat turnarea fundației și a demisolului, ajungându-se la cota 0. Din anul 1998 au început lucrările de zidire a pereților și turnarea stâlpilor de beton, ajungând în anul 2006 la cota +25 m. În anul 2005 a fost amenajat un paraclis la demisol și a început slujirea liturgică.

Din anul 2007, odată cu întronizarea Preasfințitului Părinte Sofronie în scaunul episcopal al Oradiei, ca al șaselea ierarh al Episcopiei Oradiei de la reînființarea eparhiei, lucrările au avansat în ritm susținut.

Astfel, catedrala a fost acoperită cu tablă de cupru, a fost placată în exterior cu piatră albă de Podeni și ornamente de marmură roșie, inclusiv soclul, turlele au fost împodobite de cruci mari aurite, iar clopotnița a fost înzestrată cu cinci clopote realizate la Innsbruck, în Austria.

În anul 2012, a fost realizat un iconostas provizoriu al catedralei și a început slujirea liturgică în catedrala propriu-zisă, iar în anii următori au fost finalizate lucrările interioare și exterioare de tencuire. Parterul catedralei a fost pavat cu marmură din Grecia, iar pereții au fost, de asemenea, placați cu marmură, până la

Înălțimea de 1.70 m.

Absida altarului Catedralei episcopale din Oradea a fost pictată în tehnica mozaic, în anul acesta, 2020, când a fost montat și iconostasul din marmură, executat în Tesalonic, Grecia, cu icoane realizate în tehnica mozaic.

Catedrala a fost înzestrată cu obiecte de cult realizate la Atelierele Patriarhiei Române: chivot, evanghelie, sfinte vase, cruci de binecuvântare, sfeșnice, cădelnițe, candelă, vas de aghiasmă și alte obiecte folosite la sfintele slujbe, iar acoperămintele pentru Sfânta Masă și dverele de la ușile împărătești și diaconești au fost brodate în atelierele Mănăstirii Sfânta Cruce din Oradea.

Această nouă catedrală, pe care clerul și credincioșii Episcopiei Oradiei o oferă Mântuitorului Iisus Hristos ca dar sau ofrandă a credinței, hărniciei, înțelepciunii, priceperii și dărnicii lor, devine prin sfințire, „Poartă a cerului și Casă a lui Dumnezeu” (Facere 28, 17), așa cum auzim în rugăciunile de sfințire a noii bisericii.

Prin această „poartă a cerului” intră Hristos – Împăratul Slavei, Care, după Învierea Sa din morți, S-a înălțat întru slavă la cer și a așezat umanitatea Sa pe tronul slavei Preasfintei Treimi. Prin sfințirea bisericii noi, Hristos intră în mod tainic în această biserică și rămâne mereu prezent în ea prin Sfintele Taine săvârșite aici, dăruind celor ce se roagă darurile Sale cerești: iertarea păcatelor și arvuna vieții veșnice din Împărăția lui Dumnezeu. Astfel, biserica nou sfințită devine Casa lui Dumnezeu sau Casa Preasfintei Treimi.

Dumnezeu este pretutindeni prezent, dar în modul cel mai solemn și receptiv este prezent în biserică, în Casa închinată Lui prin sfințire. Aici El vede și ascultă pe cei care Îl cheamă în rugăciune, ascultă Cuvântul Lui și primesc Sfintele Lui Taine, ca arvună a vieții veșnice.

Numită „laborator al Învierii” (Sfântul Maxim Mărturisitorul †662) sau „anticameră a Împărăției cerurilor” (Sfântul Nicolae Cabasila †1391), fiecare biserică ortodoxă simbolizează „cerul pe pământ”, cum spunea Sfântul Gherman, Patriarhul Constantinopolului (†733), pentru ca pe om să-l înalțe duhovnicește la ceruri. Cu alte cuvinte, biserica ortodoxă sfințită este pe pământ icoana Împărăției cerurilor.

După cuvintele Sfântului Irineu de Lyon (†202), Biserica a fost „sădită în lume ca un paradis”, fiind centrul liturgic al creației, deoarece creația întreagă, universul sau cosmosul, se sfințește prin Duhul Sfânt invocat de Biserică, deoarece întreg universul este chemat să devină „cer nou și pământ nou” (Apocalipsa 21, 1), după învierea morților și după judecata de apoi (cf. 1 Corinteni 15, 51-54).

Această bogăție de sensuri spirituale a sfințirii unei biserici ortodoxe ne invită la un pelerinaj duhovnicesc către Împărăția cerurilor simbolizată de Sfântul Altar. Sfințirea bisericii ne invită, de asemenea, la sfințirea vieții noastre, ca înnoire a omului după chipul lui Hristos sau ca sălășluire a vieții lui Hristos în viața noastră (cf. Galateni 2, 20). Din acest motiv, după sfințirea noii bisericii, toți credincioșii ortodocși prezenți la acest eveniment primesc binecuvântarea să intre în Sfântul Altar pentru a săruta Sfânta Evanghelie, Sfânta Cruce și Sfânta Masă din Altar, rugându-se lui Dumnezeu să sfințească viața lor așa cum a fost sfințită biserica aceasta.

Cu prilejul evenimentelor sfinte și solemne de la Oradea, felicităm pe Preasfințitul Părinte Sofronie, Episcopul Oradiei, precum și pe toți clericii și credincioșii eparhiei, dar și pe toți cei ce au contribuit la zidirea și împodobirea acestei frumoase catedrale.

Ne rugăm Mântuitorului Iisus Hristos, Cel înviat din morți, să ocrotească această nouă Catedrală și să dăruiască pace și bucurie, sănătate și mântuire tuturor ctitorilor, slujitorilor, închinătorilor și binefăcătorilor ei.

† DANIEL

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

basilica.ro